

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ илъясам
пътхапам
кынчегъжынагъзу кынджын

№ 55 (22264)

2021-рэ ильэс

МЭФЭКУ

МЭЛЫЛЪФЭГЬУМ И 1

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭП
КЫХЭТЫУТЫГЪЭХЭР ҮКИ
НЭМЫКІ КҮЭБАРХЭР
ТИСАЙТ ИЖҮҮГҮӨТЭШТХ

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Владимир ПУТИН: «Лъэпкъ зэгурыйоныгъэм игъэпытэн нахь йофыгъо шъхъа Ѣ щыІэп»

Лъэпкъ зэфыштыкіэхэмкіэ Советым изэхэсыгъоу гъубджым щылагъэм Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным «тые-тимьехэмкіэ» цыфхэр зэхамыдзынхэу кышиуагъ.

Хэгъэгум ишащэ пшъериль афишыгъ 1998-ын къэралыгъохэм къарыкыгъэхэм якіэлэццыкүхэр Урысием щылагъе илъым хэгъэзэгэйзэнхэмкіэ предложениехэр къахынхэу, цыфхэм якіэтхыхыкыжын кло зыхыкія яконституционнэ фитныгъэхэр амыукъонхэу, лъэпкъеу зыщищыр арагъэтхы зыхыкія перьюху афэмыхунхэу, агу къаззариорэм тетэу цыфхэр мышкэ зеконхэу. Президентым зэрэхигъэунэфкыгъэмкіэ, лъэпкъ зэгурымыоныгъэхэу 1998-ын къэралыгъохэм къашыхъухэрэм яфмэ-бжымэ Урысием кытырыгъахъэ хууштээ. Урысием ис лъэпкъэм язэгурыйонгъэ игъэптиэн зилахыштухээхэрэм сомэ миллионитфим нэсэу шүхъафтын зэраратыщыр аш кышиуагъ.

Лъэпкъ зэфэшхъафхэм яллитературэрэ урысыбзэмрэ

Владимир Путиным лъэпкъ зэфыштыкіэхэмкіэ Советым

(Икіях я 2-рэ нэклуб. ит).

Адыгеим я 24-рэ чыпІэр ыубытыгъ

Урысием ишъолъирхэм щылагъе арлыым изэгъэшэн фытегъэпсыхъэгъэ рейтингым изэфэхысыжхэм кызэррагъэлъгъуагъэмкіэ, 2020-рэ ильэсэм Адыгеим икъэгъэлъгъонхэр нахышу ышынхэ ылъекыгъ.

Ыпекія я 27-рэ чыпІэр ыбыгъэгъэмэ, джы я 24-м щыт (2018-рэ ильэсэм я 31-рэ чыпІэр ылъекыгъ). Мы аужыре ильэсичим кыкылоцү рейтингим шынбутырэр чыпІи 7-кія нахышу ышыгъ. Аш фэдэ къэбар кытыгъ АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкія үкія сатыумкія и Министерствэ.

Ведомствэм кызэрритырэмкія, рейтингир зэхагъеуцо зыхыкія къэгъэлъгъон 70-рэ аштэ, ахэр куп 11-у зэпхыгъэх. Мыщ дэжкым къалъытэх цыфхэм яхахъо зыфэдизир, тофшэлпэ чыпІэр үкія псэуплэ амалэу ялхэр, демографилем, экологилем үкія тыкъээзыуцухъэрэ дунаим альенэ-

къокія тофхэм язынет, социальна инфраструктурэм ипсэуалъэхэр агъэфдэнэмкія цыфхэм амалзу алекілхэр, экономикэм, бизнес цыклик, транспорт инфраструктурэм яхэхъонгъэхэр.

Шольырхэм чыпІэр аубытэрэм игъэнэфэн балхэмкія къалъытэ. 2020-рэ ильэсэм

Адыгеим икъэгъэлъгъонхэр пункт 1,2-кія дэклюягъ үкія балл 51,3-м нэсыгъ (2019-м — 50,1-рэ; 2018-м — 48-рэ; 2017-м — 48,4-рэ хууштгъэх). Мыщ фэдэ зэфэхысыжхэм ишүагъэкія республикэр чыпІи 3-кія дэклюягъ.

Республикэм икъэгъэлъгъонхэр нахышу зышишыгъэ лъэныкъохэр:

— бизнес цыклик үкія унэе предпринимательствэм хэшгэхэм япчагъэкія, я 66-рэ чыпІэм щытгъэмэ, джы я 56-м къэклугъ;

— коммунальна сетеу зэблахун фаяхэмкія, я 68-рэ чыпІэр ыубытыштыгъэмэ, джы я 53-рэ чыпІэм щыт;

— нэбгырэ мини 10-м тэлтыгъэу бзэджэшшагъеу зэрахагъэхэм япчагъэкія я 5-рэ чыпІэм къидэклюягъ;

— сабый къэхъуягъаэу зидунай зыхъожьыгъэхэмкія я 51-рэ чыпІэм щытгъэмэ, джы я 5-м къэклугъ;

— физическэ культурэм үкія спортым пыщаагъэхэм япчагъэкія я 25-рэ чыпІэр ыубытыштыгъэмэ, джы я 12-рэ юмыгъ;

Министерствэм кызэррещауягъэмкія, шольырхэм үкія псэурэ цыфхэм яшылекія-псэукія нахышу шыгъэнэир ары республикэм игъэцекія хэбзэ къулыкъухэм пшъериль шхъаэу зыфагъеуцужырэр.

Владимир ПУТИН: «Лъэпкъ зэгурыноныгъэм игъэпытэн нахь Йофыгъо шъхъа ю щып»

(Икъех.

щыпсэурэ лъэпкъхэм языкыныгъэ игъэпытэн яахыши зэрэхашыхагъэм пae ахэрлаураат хуугъэх. Гъэтхалэм и 1-м къышегъэжьагъэу мышфэдэ шуухафтынры зыфагъэшъушамэх хуущтхэм ядокментхэр алхахийхэгъэяа. Шуухафтынры сомэ миллиони 5-м нэсээ къыїтэн зэримурадыр Владимир Путиным къыїтуагь.

Конституцием гъэтэрэзыхынэу фашыгъэхэм ягъэхазырынрэ яштэнрэ ахэлэжьагъэхэм Президентым «тхашшуюгъэпсэу» ариуагь. Къэралыгъо лъэпкъ политикүэ зэрхажащыр Закон Шхъялами щыкігъэптихъажыгь. «Ахэр — Урысыем щыпсэурэ лъэпкъхэм языкыныгъэ гъэпытэгъэнэ, лъэпкъ зэгурьоныгъэ хэгъэгум ильянры, лъэпкъ зэфэшхъафхэм якултурэрэ ахэрэ къэхъумэгъенхэр ари», — хи-гъэунэфыкыгь Президентым.

Бзэм юльэнкъюкіэ къера-

лыгъо политикүэ джыдэдэм зэрхажащым иконцепции Правительствэр дэлажьэ. Урысыбзэм аш чыпшо щиубытыщ. Ильэсир имыкызэ, Законеу «Урысые Федерацием щыпсэурэ лъэпкъхэм ахэхэм яхыллагъ» зыфиорем фашыгъэгъэтэрэзыхынхэр ящэнэрэ хэппльгъумкэ Къэралыгъо Думм щаштэнхэу рахуухьэ. Хэгъэгум щыпсэурэ лъэпкъхэм яныдэлльфыбзэхэм якъеуху-мэнкэ къэралыгъом пшъедекъижь зерихырэри аш итышт.

Зы хэгъэгушху тызыщызэдэпсэурэ

Владимир Путиным лъэпкъ зэфыщыкыгъэмкэ Советын изэхэсиго къызэрэшиуагъэмкэ, хэгъэгум ыпашхъэ ит пшъерильхэм язешлохынкэ экономикэмрэ цыфхэм пэшенигъэ адзыхэгъэнэимрэ язакъоп непэ тынаэ зытедгъэтин фаер. Урысыемкэ мэхъанэшхо зилэр цыфхэр зэкъотынхэр,

Хэгъэгум къырыкъощыр ежхэми зэрялтыгъэр, непэрэ мафэмкы, къэкъощымкы пшъэдэкъижь зэрхырээр икьюо къагуруоныр, язэхашэ зыкъегъэгъэтыгъэнэр ари. «Лъэпкъэу къызыхкыгъэхэм елптыгъэу цыфхэр зэтэраутыхэх Ѹуущтэл, зы хэгъэгу — Урысыешихор ари ахэр зыщызэдэпсэухэрэр», — къыуагь Президентым.

Юф ашлэнэу нэмикы хэгъэгум къарыкъыхэрэр ильэс пчагъэрэ Урысыем щэпсэух ыкыахэм якъэралыгъохэм къащыхуухэрэм ахэри зыгореуцщэу ахэшагъэ мэхъух. Владимир Путиным зэрхигъэунэфыкыгъэмкэ, чыгухэм ягошын епхыгъэ зэмэзэгъынгъэхэу, лъэпкъ зэгурьоныгъэхэу гүнэгъу къэралыгъохэм къащыхуухэрэм япхыгъэ юфыгъохэр Урысыем щызешуахынхэу зэрэпхъэхэрэр агадэ хуущтэл. Мышкэ хэбзэухуумэкю къулукъухэри, нэмикы хэбзэ къулукъухэри тэрэзэу зекъуагъэх, юфыгъори зэшшуахыгь. «Джыри зэхэгъэунэфыкы сшоигъу

джыдэдэми, ыужки аш фэдэхэр зэрафтэмыдэштыр», — хигъэунэфыкыгъигь Владимир Путиним. Аш къызэрэхигъэшыгъэмкэ, общественне лъэпкъ организациехэу Урысыем щызэхшагъэхэм ахэтхэм ар зэхашыкын ыкы хэгъэгоу зыщыпсэухэрэм ыпашхъэ пшъедекъижь зэрэшахырээр икьюо къагуруон фае.

Урысыем исхэм япроцент 80-м къехъумэ лъэпкъ зэфыщыкыгъэм агъэрэзэхэу къащыхуухэрэм ахэр зэрэдашэн фаери Путиным къыхигъэшыгь.

Цыфхэм якъэтхыкыжынкэ хэбзэукъоныгъэхэр ашыхэ хуущтэл

Мэлдэлтэйгүум цыфхэм якъэтхыкыжын зэрэ Урысыеу щызэхшэшт. Ильэсипшым зэаш фэдэ юфтыхъабзэр зэхашэ. Президентым статистикэмкэ

Федеральэ къулыкъумрэ Генеральэ прокуратурэмрэ пшъэрэль афишигыг хэбзэукъоныгъэхэр амьшынхэм анаэ тирэгэтийнэу, лъэпкъэу зыщыцир къаонымкэ цыфхэм фитынгъэу ялэр арамыгъэукъонэу. Къэтхыкыжынхэм ильхэхан лъэпкъхэр зэтэраутыхэх, ежь зыфаехэр арагъэтхынэу атэлункэхэ хуущтэл. «Къыткэххуухэрэ ныбжыкыгъэхэм цыфхэр «тые-тимьехэмкэ» зэтэтуутэу ядъельгэту хуущтэл», — къыуагь Президентым.

Цыфхэм лъэпкъ зэхашэ ялэр, я Хэгъэгу шу альэгъоу къэхъухэрэп, нахыжкъхэм азорэм къэдэлукыгъэхээ, ахэр зэрэзеклохэрэм акъэдэлукхээ, нахыжхэм гушхъэлэжгъэу ялэр зыпкырашээ, ахэм лъэпкъ зэхашэ ялэр мэхъу. «Унэгъо къоцым шэн-хабзэу ильхэм уасэ зэрафашырэм фэдэу, а пстэуми мэхъанэшго ял ныбжыкыгъэхэм яплункэ», — къыуагь Владимир Путиным.

Псэйтыку щырагъэжьагь

Шольыр проектэу «Культурная среда» зыфиорем къыдыхэлтыгъэу, Тэххутэмькье районым икъуаджэу Псэйтыку культурэм и Унэ ща-гъэпсынэу рагъэжьагь.

— Культурэм и Унэ агъэпсынм пae сомэ миллион 40-м ехъу къатлупшищ, аш щыщэу федеральэ бүджетым сомэ миллион 29,4-рэ,

шольыр бюджетым — сомэ миллион 0,3-рэ, муниципалитетым — сомэ миллионы 10,7-рэ къарыкыщ. Псэуалъэр зышырээр «МОНОЛИТ-

СТАЛЬ-СТРОЙ» зыфиорем ари, — къыуагь Адыгэ Республиком культуромкэ иминистрэу Аулье Юрэ.

Ильэс 85-кэ узэкіэбэжьы-

мэ ашыгъэ Псэйтыку дэт культурэм и учреждение ублэпилэ еджаплэу ашыгъагь. 1974-рэ ильэсийм еджэплаклэ зашым, псэолъашыгъэр культурэм и Унэ къиратыжыгъагь. 2004-рэ ильэсийм жыз зэрэхъугъэм къыхкыкэ унэр ыуахыжыгъ. А уахтэм къышгэжьагъэу культурэм и Унэ гурьт еджаплэу N 8-м дыхэтэу юф ешэ, квадратнэ метри 157-рэ хуурэ чыпилэ бэджэндэу ыыгъ.

— Культурэм и Унэ дыхэтых ордкъэлоним, театрэм, джагу-кэ зэфэшхъафхэм якружокхэр, ахэм пстэумкы нэбгырэ 69-рэ къяклюлэ, — къыуагь Тэххутэмькье гупчэ клубнэ системэм илашэ А. Къадэм.

Мы уахтэ псэолъашыгъэр организацием унэ лъакъор ыгъэчыгъ. 2021-рэ ильэсийм шэклюм и 30-м ехъулэу объектыр атынэу агъенафэ.

ІШЬЫНЭ Сусан.

Адыгейм щыщ нэбгыри 126-рэ хэлэжьагь

Сервисымкэ ыкы зеклонымкэ зэхашгэгъэ Урысые олимпиадэм изэфэхыссыжхэр мы мафэхэм къэнэфагъэх.

Ашьэрэ ыкы гурьт сэнэхъат зыщаагъэгъотирэ еджаплэхэм ашеджэхэрэ студентхэр ыкы я 7 — 11-рэ классхэм арьс къэлэдэжаклохэр ари мыш хэлэжьагъэх. Мэзаем и 9-м къышегъэжьагъэу гээтэхэп и 31-м нэс ар къуагъэх.

Урысые Федерацием ишьольыр 58-мэ ыкы къэралыгъо 13-мэ янбжыкыгъэхэр юфтыхъабзэм хэлэжьагъэх. Олимпиадээр Казань дэт лъэпкъ ушэтийн технологиехэмкэ универсиитетым щызэхашагь.

Я IV-рэ Урысые олимпиадэм студент ыкы къэлэдэжакло 6300-рэ хэлэжьагъэх, Адыгэим щыщ нэбгыри 126-мэ зыщаагъэгъэ. Адигэ къэралыгъо университетым ыццэкэ экспертиэ советын хэхьагъэх ыкы юфтыхъабзэм изэхэшэн зиахышу хэльыр социаль нэ юфшэнэмыкэ ыкы зеклонымкэ кафедрэм идоцентэу Ожье Светлан.

Ильэсиплэ хуугъэу мы олимпиадэр Урысыем щызэхашагь. Мы лъэныкъомкэ ныбжыкыгъэхэм шэныгъэу ялхэр къызэрэгъэльгээдээрэ даклоу, ежь яшшоу къыралотыкын амал я. Теклоныгъэ, хагъэу-нэфыкырэ чыпилэ къыдэзэхыгъэхэм ыкы олимпиадэм хэлэжьагъэхэм дипломхэр, сертификатхэр къафагъэшшагъэх. Джаш фэдэу ныбжыкыгъэхэр къызэрэгъыгъэе еджаплэхэм япащхэм зэрафээрэз къэзүүшхъатырэ тхылхэр къаатыжыгъэх.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Адыгейр республикэ зыхъугъэр мыгъэ

Лъапсэр

Сэнэхъатэу къыхэпхыгъэм уфешьыпкъэу, гуetyныгъэ хэлъэу урлыгажъэмэ узынэсэшт пльегапIэхэри, гъэхъагъэу пшын пльэкыщтхэри Чыназырэ ЯнваригъэшIэ тъогукIэ къыгъэлъэ-
гчонха ньзакын-

Партием ихэку комитет иапэрэ секретарэу Бэрзэдж Нухье хэбээ шагьюу хэльыг хэкум ригъэдженэу ыгъэклогъэ ныбжыкы! Эхэр еджэнрын къаухеу къызыклюжыхэкээ, ригъэблэгъэнхи, гущы! Эгъүрэ гупшысэгъурэ афэхъуныр. Шлэнтигъэу, сэнэхъатэу агъотыгъэр ыуплъеку-жыххэу, ыуштыхыхэу къып-шигъэхьоу, сыхъат пчагъэрэ адэгущы! Эу ак! Ерьсын ылъеки-щтыгъ. Гухельтэу Яэхэр зэригьаш! Эштгэгъэх. Ежьми хэкум чыжьек! Ioфэу ыпэ илмэм нэуасэ афишиштыгъэх. Къеклюжыгъэ ныбжык! Эхэми ар аш! Эштгэгъэ, ушетып! Э афэхъоу, а зэлук! Эгъум яшьыпкъэу зыфа-гъэхъазырыштыгъ. Январи ар пэк! Экыгъ, джы къызнэсэй эми щыгъупшэжьырэп. Ау Январ

Чыназырэ Январ 1937-рэ ильэсэм щылэ мазэм
Чи 15-м Красногвардейскэ районым ит куудажэу Адэмые къыщыхъугь. ИцЫкIугъори, иеджэргьу ильэсхэри мыш щыкIуагъэх. Къоджэ еджсанIэр 1956-рэ ильэсэм къызеухым дзэм къулыкъу щихынэу ащаагь. Ильэсийц Балтийскэ флотым иавиацье хэтыгь. Къулыкъур къуухи къызэкложым, къалэу Куйбышев зэпхыныгъэм иэлектротехническэ институтэу дэтым «радиовещанием ирадио зэпхыныгъ» зыфиIорэ факультетэу хэтым чIэхъагь. Дэгъоу институтыр къуухи хэкум къызегъэзэжсым, къалэу Мыекуапэ «Промсвязым» инженерэу Ioф щииIэу ригъэжъагь. Гуетыныгъэ хэльэу Ioф зышIэрэ инженер ныбжсыкIэм партием ихэку комитет ынаIэ къытыридзагь, бэ тыримыгъашIэу промышленнэ-транспортнэ отделэу иIэм инструкторэу Ioф щииIэнэу үшэжжыгь. Аиц ыуж Чыназырэ Январ 1973-рэ ильэсэм Адыгэ хэкум зэпхыныгъэмкIэ и ГъэIорышIанIэ ишацэу агъакло. Ныбжсыр икъуи, тIысыжжынэу охъуфэ, ильэс 34-м ехъурэ мыш щылэжъагь.

кіхыхжэу тәкірә щысығы. Январ ишәненіңи, игүхәлхәри ығъашағақхәу, ынаңпәхәр ығъез-
папаләхәзә, кәкіләу көуепчылығы: «чыжыңу оплье, ау пфәукіочына?». Джәуапыры кәкіләгін: «Іәпіләгін шұкуқысфәххүмә, сഫәукіочышт!». Нұхъә қаләм
ылапә къыубытыжы, пытәу къығызыз къыриуагъ: «тықып-
фәххүшт, гъогумаф къыосәо». А зәлекіләгін Январ бәрә ыгу
къекілжыстығы. «Сигүхәлхәр зғьемекіләгъехәмә, силоғи нахъ
псынкіләу, адреми афәдәу сшхъә
Іетығыңу сыйэтыстығы», — за-
гъорә къылощтығы. Ау кәлә-
ныбжықіләр иуагъе гъэрә
фәххүжығыңу, ежыри зиуш-
тыжығы, іепіләгін къыфәхху-
гъехәри зыдиуштегъя. Тәри,
Январ фәдәу, а лъәхъаным йоғ
зыштағъехәмкі. тегупшысәв

Ильэс пчагъэм Йоф зышишЭгъэ льэнэйком Чыназыр Январ ГъэхъэгъэшЮу щишигъэхэм Урысые Федерацииеми, Адыгэ Республикаеми уасэ къафашишЭу макІэп щытхъоу къылэжыгъэр. Орденэу «Дружба народов», СССР-м зэпхыныгъэмкІэ и Министерствэ ыгъэнэфэгъэ «Почетный радиист» зыфиюхэрэр къифагъэшьошагъэх. «Урысые Федерациием зэпхыныгъэмкІэ изаслуженнэ ЙофышI», «Адыгэ Республикаем изаслуженнэ связист» зыфиюхэр щытхъуцІэхэри, нэмүкІ медальхэри къылэжыгъэх.

зэджэгээ сэнэхъятыр адрэхэм афэдагъэп — кілээгъэджагъэп, мэкъумэшышлагъэп, псөөлэшыгъэп. Электросвязым, радиовещанием, телевидением афэнэүасэхэу, ащ епхыгъэ юфмэ аацыгуаззэху щылагъэр мэклагъэ. Ащ къыхкіеу зэдэгущынэгъур къыхъэ хъугъагъэ. Телевидениери зэрахэтэу кілэ ныбжыкіэм гухэль инэу ри-хыжьагъэмэ Нухъэ къядеуи, нэгүнджэр зыкільхъэмэ зы-

бэрэ къыхэкъыщтыгъ, ежь илга-
гъэу, «ауштэу къэмышлагъэу
Январ лэжкагъэмэ, ипсауныгъэ
нахь къызэтенэныенкі мэхбуу».
Ау къалэр гушхуагъэ, зысыгъ
гупшысэхэр иныгъэх. Ар лъэп-
къым зэрэфэлажъэрэр ышла-
щтыгъ. Гухэльэу илагъэхэр къы-
дэхъуфэхэ юф ышлагъ. Хэкум
игъешэг тьогуи хэммыкоклэжын
лъэуж телерадио��ъетыннымкіэ
къыхигъэнэн ылъекыгъ.

А лъэхъаным почтэри, телеграфыри, телерадиовещаниери,
телефоныри, дунэе телефон

зэпхыныгъэри Чыназырыр зыдагжэктогъе гъэлорышан! Эмепхыгъэхэу тоф ашлэштгүй. Ашщилэжьагъэх зэлъашаэрэ пашхэхэу Хъахъуратэри, Нестеро-

выри, нэмүкіхэри. Ау Январын
ыпшээ рилхъяжын кырытгээ
лофхэр зыгтэцэктэн ахэм къа-
хэктыгъэл, сэ сишлэхкэ, нэмүкі
аъяктуягъэми фэукочыщтыгъэу
сыгугъэрэп. Зыдактуягъэм про-
изводственнэ базэ илагъэп.
Почтальонхэр иккуущтыгъэхэп,
связым тегъэпсыхъэгээ автома-
шинэхэр, ящикиээ оборудова-
ниер ялагъэхэп. Районхэм артын
къаджэхэм, станицхэм, къу-
тырхэм письмэхэр, посылкэхэр
шыкузэктыхкэ, шыхэмкэ ащи-
зэращтывъэх. Шымэ арагъэ-
шхыщт зэнтхыр ахэм япчагъэ-
тельтигъэу къаратыщтыгъэ. Аш-
ыуж кушхъяфачъекэ кыры-
щэктыгъэх. Телефону хэкум
итыгъэр зэктемкни мини 8-м
тэлкү ехъущтыгъэ нылэп. Ахэм
ащищэу минитфир Мыекъуапэ-
дэтыгъ. Кабельнэ рыктуяпшээ

ялэнхэ фэягъэ. Сымаджэхэм, заом хэлэжэгъэ ветеранхэм япсауныгъэ къэухуумэгъэнэм фэшл телефонхэр яунэмэ артынхэм мэхъанэшхо илагь. А зэпстэури Чыназырым ывшъэрильхъажыгъ, гухэл гъэнэфагъэхэри рихыжыагъэх. Краснодар краим ипащхэри, федеральнэ министрэхэри юфым къыхищэнхэшь, игухэлхэр ыгъэцэктэнхэ ыльэкыгъ. Апэрэ ильэсхэм ATC-3, ATC-4, ATC-5, ATC-6, ATC-7 зэкіэлъыклохэу къалэу Мыеекуапэ даригъашыхъагъэх. Мылъку-техничесэ лъапсэм зыкъыригъэлэтыгъ. Автомашинхээр икъу фэдизэу зэуигъэллагъэх. Кабельнэ сетьхэри километришээ пчагъэу зэбгырищиагъэх. Аш даклоу районхэм мы юфхэр ашызэрихъагъэх. Ахэм яшуагъэкэ мин 40-м ехүурэ номерхэр хэкум илэ хъуягъэх. Кошхэблэ районым апэрэу автоматизированнэ зэпхыныгъэ илэ хъуягъэх. А зэпстэури гъэхэгъэшлоу Ѣштыгъ, ау зэкіэри икъугъэу плоным юфыр тетыгъэп. Хэкум телевещание илэнхэм фэшл лъэпсэ гъэнэфагъэ фэшыгъэн фэягъ. Чыназырым зэпхыныгъэмкэ федеральнэ министрэу Талызинир хэкум ригъблэгъэн ельэкы. Аш иштуагъэкэ телевизионнэ ретрансляторэу Мыеекуапэ и Нэгьејж бгышхъэ тетыр щигъэуцун ыльэкыгъ. Хэку ыкли къелэ комитетхэр Испытэгъу къифэхъухи, аш ишыкігъэ Іэмэ-псымэ пстэури хэгъэгум икъэлэ зэфэшхъяфхэм къаращыгъагъэх. А ильэсхэм Январ ыльапэ зынэмсыгъэ къуапэ Урысыем къинагъэп. Москва, Ленинград, Калининград хэкур, Узбекистани, Казахстани, Сыбыр икъэлэ зэфэшхъяфхэри къызэльтикхъагъэх. Ишыкігъэ псэуальхээр, машинхээр зэригъээбтыгъэх, хэкум къырищэллагъэх. А зэпстэури зэрэмэйпсынклагъэр зыщысэ закъюкэ къээгъэшьыпкъэжын. Телегупчэм ишыкігъэ Іэмэ-псымэхэр хэгъэгу псаум пае льтагъэу Ленинград иштэныгъэ-производственнэ объединение «Волна» зыфиорэм къышыщтыгъэх. Ахэр партием

ИЛЬЭС 30 МЭХЬУ

БЭГЬОШТ

и Гупчэ комитетын атэсэн ягоштыгъэх. Чыназырын ахэм язэтийн, специалистхэр Мыеекуапэ ришихи Ленинградынага. Ящыкіэгээ оборудование квашыфкээ бригадам хэт цыфхэр ашт кыышлыжъягъэх. Еланэ квэралыгъо кулыкъушхэх мыйзэу, митроу залигъягъэх. Зыфеныхо подрядчэр къаихынхэ ыльэкыгъ. «Адыг-промстроим» ипсөөльшэхээр кыришшэхээр амалхэр кыгытыхи, юфым фыригъягъэх. Адыгэ хэкур загъэпсыгъэр ильэс 60 зэрэххүгъэм тегтэгээхэдээхээ, а псөольэ инэу непэхэкур зэрэпсао зэлтийнхэдээ. Ашт атлупшигъагъ.

Гэгээнтэй урэхийн амалхэр, ар къэзигъэнэфирэм урэхийн, унэ зэтэтийн эдэлхийн, псым ушьоми, хвакур кээгээнэми, пээж ланэм укээрийн юф ошхэми, телевизорын урэхийн, мэктээхэйн урэгүүцхээми, а пстэуми зыгорэм ыклюачи ипсэуныгъ зэрхэлтэйн фое. Ахэм шыкіэх къафагъотыгъэм хьишье псахухэр аптыых. Нэппээгъум нэмыкіу ахэр гуки, гупшысэх зэрэпшэхэнхэ фое. Ахэм уасэ афешшын, зышыгъэхэр бгээлэхээр къалэжьыгъ.

Адыгэ хэгүм анах гъэхэгъэшхэх зышшыгъэхэй ильэхсэхэх хэлжээгээ пащхэу дышхээ къэнкээ альтигъэхэн Чыназыр Январ ары зэу ашт зышыгъэх. Сыд фэдиз лэгаплэ нэссыгъэхэми, сид фэдиз гъэхэгъэ ашыгъэх, ахэмрагъэхуугъэхээ альтигъэхэй, ыпеклэренеу гэлээхэх. Зэгэрэм Москва тышыгъи Краснодар краим зэпхыныгъэмкээ иктулыкъу ипашху Горбачевым гүшүгъэху сифэххүгъагъ. Январ тхапхэр ыгыгыхэу Госпланым икабинетхэр къычыхэштэгъэх. «Шуинасып къыхыгъ, — ыуагь Горбачевым, Январ еллызыз. — Урсынанах шьольыр цыклоу илэхээ ашт Адыгэир, ау анах инхэр зэрэмпсэунхэу Январ мэпсэу. Ежыри уцэрэ, тэри тигэгэупсэфирэп. Гъэхэгъэшхүхэр зышыгъэх.

Январ юф зышшыгъэх лэхханы инахжирэ ильэхсэх хэгэгъум зэхжокынгъэу къыщежьагъээм атефэгъягъэх. А ильэс къинхэм зэпхыныгъэм ихэку гъэхоришэхэлгээр Кыблэ телекоммуникационнэ компанием и Адыгэ къутамэ ашыгъыгъэу лажэштэгъэх. Мыш дэжьими Январ ыгуу мыйкодэу, юфэу рихыжъагъэр кызыкээмийкоу льгээхэлтэг. Шьюшэ инэу щыгээм адиштэу зэпхыныгъэм иунэ, сервиснэ гупчэ хэтэу, къат чынхыгъэхээ тэгээхэй. А ильэс къинхэм зэпхыныгъэм тэгээхэй. Урамхэе Пионерскэмэ Жуковскэмэ зышызэххажыжэхэр чыпэм, «Адыгпростроим» щыригъэшын ыльэкыгъ. Германнием къирашыгъэ «Сименсийм» илэм-псымэ АТС-52 цифре шыкіэм тэгээхэй юф зышэнэу миш хэтэгъ. Номер мини 4-м ехүре АТС-55 Черемушкэм щигъэуцугъ. Телевидение зэхажаагъ. Интернетим иханхэ альэкыненеу

амалхэр ыгъэпсыгъэх. Дунээ шапхэхэм адиштэрэ шыкіэхэр зэкээ ыгъэфедагъэх. Расчетнэ сервиснэ гупчэр кыззэуахыгъ. Адыгэ квэралыгъо университетын Иэпилэгъу фэхъоу, зэхныгъэм иунэ щыгэу, шэныгъэх техническэ тхильдэжаплэ зычэтишт унэ зэхэт псаур аритын ыльэкыгъ.

Чыназыр Январ амалэу, шэныгъэу илэхэр ыгъэпсэуальхээз, связист ныбжыкъэхэр ыпунхэ-ыгъэсэнхэм юфышио дишлагъ. Комбинатхэм, техникумхэм, институтхэм аштрыгъаджэштэгъэх. Ахэм аштрыбэр Урсынами, Адыгэими язаслужене юфышио хьугъэх. Яштыху аграюу напи ахэр рестобликэм фэлажъэх. Зэпхыныгъэ лъэнэхээ щилэхъэрэ цыфмэ алае посэулэхэр, сабый ыгынпэхэр аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио иветеранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, ар хэгүм ислэхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэни уукочынхэм фэш шэныгъэм голхэху шэн пыти, таубытэгъэ ини, шылгъагъи, икыу фэдизэу гуклэгъуу пхэльхэу узышхамысъяхэу узэрэлжэхэн фое. Январ кыгырлыо юфышио зэхээхээрэлтэгъэр, аригъэшыгъэх. Заом ыкылоу юфышио ивэтиранхэм инах атэтигъ, Иэпилэгъу афэхъущтэгъ. Якыни яхъяри апэ итэу адиштэгъ. Гуригъуаеп ашт фэдизир пшээхэд ифэ

Чэфыр кызызбэкIырэ маф

А гүшүэхэр бэрэ зэхэтэхых. Шынкъэ, дунаеу тызытетым гумэкыгью тапэ кышиуцорэр маклэп, ау сэмэркэур уйгогогью щиэнгъэм урыкноныр бэктэ нахь псынк!

Мэлдэлтэйгүй и 1-р сэмэркэум и Мафэу хагъэунэфыкы. Хабзэ зэрэхъугъэу, мы мафэм, цыфхэм гъэшгэйон горэхэр къаугупшысыныр, яныбджэхъэм, янаусхэм ясэмэркэунхэр яклас. Нэжъ-ижуххэри, ныбжыкхэри мы мафэм чэфым зэрхэх. Мэлдэлтэйгүй и 1-м халамтэйгэе горэ хэлтэй кытиштэхх. Жъэу къатщэрэм чэф мэкнамхэр хэгъекууха-гъэхэм фэдэу тыргъэгу кызэрэнесэу гушом тызэльеубыты, тысэмэркэуным, тызэдэджехгүнум тыфещэ.

Мы мафэр сэмэркэушо зыхэл цыфхэмкээ мэфекиэу плтытэми хүщт. Ахэм гъэш-тёнхэр къаугупшысих, сэмэркэур зыштош агъехъугъэ цыфхэр нэужум агъашлохых.

Мухьдинэ ильэс пчагъэрэ троллейбусын иводителэу тофышиагъ. Ицыф гъэпсыкхээ сэмэркэушо зыхэльмэ ащищ, еж щыпэ къемыкло, къебару кытиштэхэрэм къедэххэрэр егъешхых. Пчадыжыр зыфэдер дэгью ыту къекыжызэ Мухь-

динэ къэтэдхыг, зигъэхъазырыг, иклэсэ лэшье сыхатыр ыэ рилхъагъ. Аш иконопкэ горэм узытункхээ, сыхатыр зэрхэхъугъэр кытоштыг. Мафэр дэжклау хэхлотагъэу, троллейбусими лъэкъо хэгъэуцаплэ имыэу цыфыбэ исэу, исыхат сыхатныкхокэ ытэ ригъэштыгьыкни аш тенкни ар зэрхэхъугъэр микрофонымкэ къиргэйуагъ. Исыр зэкэ ясихъахэм ялтлыжыгъэх, гүэхээз кытогъэ уахтэм тырагъэуцожыгъ. Джа мэф шыпкэм вокзалим дэжхуягъэу, цыфхэр къетысхъэх. Ежь микрофоныр къытиши: «Троллейбусыр Ханскэм макло», — ытуагъ. Гүэхээз къитысхъэхэри икъижыгъэх, ау ащищ зы нэбгырэ гори егувшысагъэп троллейбусыр электричествэм зэрэгтигъэнагъэр, о узыфаем ар зэрэмклоштыр.

Джыри зы къебар Мухьдинэ фэгъэхыгъэу. Аш джэголъэ цыклю горэ илагъ. Узытункхээ цыф щхы мэкхэ чан кытиштыгъэ. Мафэр нахь зыштижьо-тый джэгуальэр микрофоным

иуильхъэштыгъэ ыкни постэуми зэхахэу щхы маклэп чыжъеу үүштэгъэ. Ар кызыдилукхэрэг икью къагурымыорэми, цыфхэр ыгъэшхытштыгъэх. Хүрээм тэлхилээрэв водителыри маклэп үүшхыгцыштэгъэ.

Сэмэркэушо зыхэлтэй, ар зикласэу щыэ цыфхэр маклэп. Мэлдэлтэйгүй и 1-м мэхъанэу ратырэм зыщидгэгъуазэ тшо-игью Мыекуюал дэсхэм ашынхэм зафедгэзагь.

Аскэр:

— Тарихым мыш фэдэ мэфеки хэтигэйу сэ сийэрэп, цыфхэм къау-гупшигъэхэм ащищ, ау аш зэрар кыхырэп, щиэнгъэр къегъ-псынкээ, чэф къытегъэклю. Сэ сийхъэкээ мэхъанэхо зэстырэз мэфеки хэм мыр ащищ, ау сэмэркэу шиуфэс кысахым, сэри ясхижы. Щыгъэзьеу е сэгу афыхкээу зыги кыххэгъэл.

Марина:

— Дунаим нээ кызышып-кээжырэ уахтэр гъатхэр ары. Аш даюу гъатхэм иятлонэрэ мазэ мы мэфеки хагъэунэфыкы.

Цыфхэм сэмэркэу ашигээ, къэбар гъэшигэгэону агу кыкыжыхэрээр эзфал-тэжынныр дэгъуба! Непээрэ мафэм дунаим изытмет-кээ сэмэркэур кытэбэ-кынныр дэен. Аш цыфхэм агу къеэты, егъечфых.

Нэфсэт:

— Сид фэдэ мафи сэмэркэур сиклас, ау синэн кыгъюу сянэ кысихилхъа-

гъэу кызышху. Мэлдэлтэйгүй и 1-р мэфеки хэм шынхуу слытэрэн, ау синишээгъэхэм сэмэркэу адэшиныр, згээч-фынхэр сиклас. Анахэу аш мэхъанэхо зесты-щтыгъэр седжэ зэххур ары, ау непи ныбжыкыгээгъур сэгу къэгъэгъыжынным сифхэзайр.

Зарядкэр шъущыгъупшагь

Лыжъ горэ къэгъойщягъ, дунэе нефынэм тетынэу Тхэм кыфигъэшшошгээ уахтэр ыклем зэрэфаклорэр кызынхурэом, чылэм дэс ефэндэу зыгъэтэйлыхыштым зыгъигъакли, ельэугъ:

— Сыгбэгэтылыхызы зыхку-кэ, сьюльэу, амал илэмэ, телефоныр кызыдьчишьульхаж...

Уахтэри къягъэ, лыжъыр зылъэуягъэм ыуж бэ ымыгъэшшэжъэу идунаи ыхъожыгъ. Кызырэлъэуягъэр ефэндым щыгъупшагъэп, зэриуягъэм фэдэу телефоныр гуаригэльхагъ. Зэкэ зэхэзыхыгъэ лыжъым икъорэльф, кызыцьлымыгъэхэрэ уахтэм тыригъафи, телефоныр кыштэжжыгъ.

Лыжъыр загъэтэйлыхыэм ыуж мазэ фэдэз тешлагъэу шъэжжыер иныбджэгъухэм ахэсэу ятэж ителефон зэрийгъыр ыгу къэкижыгъ. Нахь пчыхаало зэхъум, ятэж фэдэу ымакэ ыши ефэндым фытэуагъ. Ефэндым къытеорэм иномер кышшэжыгъэу ыгучээ изыгъ.

Адрэм къело:

— Арэп, телефоныр кызыдэолхъэм зарядкэр игъусэнэу зэрэштыр пшыгъупшэжыгъ? Кызыктоцьыжыхы, зыгорэ къакло зыхку-кэ кысифыдэххыж.

Ефэндым телефоныр чидзыгъэу джыри машэ...

Бзыльфыгъи 130-мэ ыпкээ хэмылтэй афагъэцэкIэшт

Лъэпкъ проектэу «Демографиц» кыдыхэлтигъэу, сабьеу къэххэрэм япчагъэ хэгъэхъогъенным фэш, 2020-рэ ильэсийн Адыгеймкээ бзыльфыгъи 130-мэ ЭКО афашынэу агъэнэфэгъагь.

Джыре уахтэм ехуулэу мы ыэпилэгъур нэбгырэ 16-мэ кызыфагъэфедагь. Мээз 12-м кыклоцл зэшхэгъусхэм сабий зэрэштыр амьгэунэфыгъэ зыху-кэ, врачам дэж клонхэр зигъо ыофыгью щит. «Женская консультация» зыфилорэ учреждением ыэпилэгъу кызыфхэхууцых, сабий уиленым уфагъэхъазырышт.

Ишыклагъэ хумэ, ЭКО ашынэу

агъэклоштых. Ар джыре уахтэ анах шуагъэ къэзитырэ процедурхэм ащищ. Мыр нахь шлэхэу ашы къэс, сабыир нахь псынкэу къафхэхун амал щиэншт, — кызылауагъ Адыгэ Республика мэснүүтэй къэххумэгъэнимкэ и Министерствэ.

Шлоки зимыэ медицинэ страхованием ехуулэгъэу тоф зышэрэ учреждением екуюалхэмэ Республикам щыпсэххэрэм мыш фэдэ ыэпилэгъу ыпкээ хэмийтэй кызылэххэхан алъэкышт. Аш пае ишыклагъэр ЭКО зыщашиштыр къыхэх-пхынэр ары. Мыр зэрэпшыштыр, ултэ-кунэу ишыклагъэхэр, нэмькэл улчэхэми ядхэуапхэр врач акушер-гинекологым къаритицхых. Адыгэ Республика мэснүүтэй къэххумэгъэнимкэ и Министерствэ ителефон номерэу: 8(8772) 52-37-42-м шүтэомэ джащ фэдэу улчэхэгъу кышшуфхэхууцых.

АБРЭДЖ Сэтэнай.

Дзюдо

Хабаровскэ щыбэнагъэх

Дзюдо бэнакъэм хэгъэгум ляпсэ щыфэзышыгъэ Василий Ощепковым фэгъэхыгъэ шэжь зэнэкъокуур Хабаровскэ гэшлэгъонэу щизэхашаагь.

Хэгъэгум дзюдомкэ ибэнэкъо цэрэйлохэр, Урысыем ихэшыпыкыгъэ команда хэтхэр, сэнаушигъэ зыхэль ныбжыкъехэр алтырэгъум щизэнэкъокуухъэх. Апэрэ чыпээр кыдэзыхыгъэ бэнакъо пэпчь сомэ мини 150-рэ, ятлонэрэ чыпээр зыхыгъэм сомэ мин 75-рэ, ящэнэрэ чыпээр зыфагъэшьошагъэмэ сомэ мин 25-рэ зырыз аратыжыгъигь.

Адыгэ Республикаам бэнэкъуи 7 икынгъагь. Ордэн Заур, кг 81-рэ, Ингуш Владимир, кг 90-рэ, джэрэз медальхэр кыдаахыгъэх. Адыгэ Республикаам изаслужене тренерхэу Беданыкъо Рэмэзанре Бастэ Сэлымрэ тибэнакъохэр агасэх.

Краснодар краим ыцкъе зэнэкъокуум хэлэжьэгъэ Блий Аюбэ, кг 60, апэрэ чыпээр кыдихи, дышъэр кыфагъэшьошагь. Адыгэ Республикаам изаслужене

тренерээ Позунэ Мурат ыгъесэрэ Блий Аюбэ Шхъащэфыжь щапуугь. Урысыем дзюдомкэ, самбэмкэ иныбжыкъэ хэшыпыкыгъэ командахэм ахэтэу дунээ зэнэкъокуухэм ахэлажьээ, мэдальхэр кыхыгъэх.

— Хабаровскэ щыкъогъэ зэнэкъокуум тигуапэу тыхэлэжьагь, — кытиуагь Адыгэ Республикаам дзюдомкэ ихэшыпыкыгъэ команда итренер шхъаау Бастэ Сэлымэ. — 2021-рэ ильэсийн, йоныгъо мазэм Урысыем дзюдомкэ изэнэкъокуу Мыекъуапэ щыкъошт. Хэгъэгум ишьольтихэм аш зыфагъэхьазыры. Пешорыгъэшь юфыгъохэр зэрэзэхээр зэрэфхэхъухэрэм, нэмыхъэм татегуущыагь. Хабаровскэ щыщ тренерхэм, бэнакъохэм Адыгэ Республикаам сэлам фабэ кырахыгъигь.

Сурэтым итхэр: Ордэн Заур, Бастэ Сэлым, Ингуш Владимир.

Футбол

«Кубань» щысэшиу къегъэльягъо

Ятлонэрэ купэу «Къыблэм» хэт футбол командахэм я 21-рэ ешлэгъухэр гъэтхапэм и 28 – 30-м ялагъэх.

Зэйукъэгъуухэр

«Черноморец» — «Биолог» — 1:0, «Спартак» — «Ессентуки» — 1:0, «Махачкала» — «Легион» — 1:1, «Кубань» — СКА — 2:0, «Туапсэ» — «Форте» — 0:6, «Интер» — «Зэкъошныгъ» — 0:0.

Команди 6-мэ къэлапчъэм іэгуаор дадзэн альэкыгъэп. «Кубань» Краснодар 2021-рэ ильэсийн ешлэгъуи 5 илагь, зэкъами теклонигъэр къащаахыгъ. Къэлапчъэм іэгуаор гъогогьу 15 дидагь. «Кубань» икъэлапчъе іэгуаор кызыэрэдадзагъэр 1.

«Кубань» иешлакъе бэмэ щысэ афхь.

«Зэкъошныгъэр» ауж къин

нэхэрэм бэрэ ахэмтыштэу тэгүгье.

Чыпэхэр

1. «Кубань» — 49
 2. «Кубань-Холдинг» — 45
 3. «Черноморец» — 43
 4. «Легион» — 39
 5. СКА — 37
 6. «Анжи» — 31
 7. «Спартак» — 30
 8. «Форте» — 27
 9. «Мэшыкъу» — 25
 10. «Динамо» — 24
 11. «Махачкала» — 24
 12. «Краснодар-3» — 21
 13. «Биолог» — 18
 14. «Зэкъошныгъ» — 16
 15. «Интер» — 13
 16. «Ессентуки» — 12
 17. «Туапсэ» — 7.
- Мэлдэлтэйгүйн и 4-м «Зэкъошныгъэр» «Туапсэм» Мыекъуапэ щыуукъе.

Футбол

Гъогур чыжъэ

Словакиер — Урысыер — 2:1.
Гъэтхапэм и 30-м Трнавэ щызэйукъягъэх.

Урысыем иешлакъо къэлапчъэм іэгуаор дэзыдагъэр: Фернандес — 71.

Дунаим футбольмкэ ипэшорыгъэшь зэйукъэгъухэр купхэм ащэкъо. Урысыем ешлэгъуи 71 илагь, теклонигъитуу къащаахыгъ.

Бжыхъэм пэшорыгъэшь ешлэгъухэм апаублэжьышт. Катар екүрэ гъогур джыри чыжъэ, зэйукъэгъубэ ялэшт.

Кушъхъэфэчъэ спортыр

Дышъэу 2, джэрзэу зы

Урысыем кушъхъэфэчъэ спортымкэ изэйукъэгъухэр Кырым щыкъуагъэх.

Ильэс 17 — 18 зыныбжьхэм язэнэкъокуу Адыгэ Республикаам ихэшыпыкыгъэ команда хэтэу Кристина Новиковам апэрэ чыпээр кытиуагь. Купым хэтхэрэ шыашхъэхэм километрэ 70-рэ къаклыгь.

Ильэс 19 — 22-рэ ыкыи аш нахьыбэ зыныбжьхэр километрэ 100 хьюрэ гъогум щызэнэкъокуухъэх. Адыгейим зыщызыгъэсэрэ Гюнель Мехеевам апэрэ чыпээр кыхыгыгь. Республикаам ихэшыпыкыгъэ команда хэтэу Елизавета Ошурковам джэрзэри кыфагъэшьошагь.

Адыгейим щыкъошт

— Хэгъэгум кушъхъэфэчъэ спортымкэ изэйукъэгъухэр мэлдэлтэйгүй и 2-м Адыгэ Республикаам щырагъэжъэштых, — кытиуагь Адыгейим кушъхъэфэчъэ спортымкэ и Федерации ипащуу Анатолий Лелюк, — Гъозэрыпильэ икъынхэшь, километри 10 хьюрэ күшьхъэ гъогухэм ашызэнэкъокуущтых.

Москва, Санкт-Петербург, Самара, Удмуртием, Башкирием, Хабаровскэ, фэшхъяфхэм ябзыльтыгъэ командахэр Адыгейим щызэнэкъэштых. Мэфэ заулэрэ зэнэкъокуур Адыгейим игъогухэм ашыкъошт.

Нэклубгъор зыгъэхъязырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзыщагъэр
ыкыи кыдэзыгъэхъэйир:

Адыгэ Республикаам лъэпкэ Иофхэмкъэ, Иэхъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкээгъухэм адьрияэ зэхъынгъэхъэйирэ ыкыи къэбар жыгъэм иамалхэмкъэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхъэр А4-къэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчъагъэхъэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкъунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъгъэхэр редакцием зэкъегъэхъэйирэ.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъягъэр:
Урысы Федерацием хэутын Иофхэмкъэ, телерадиокъэтынхэмкъэ ыкыи зэлъы-Іэсикъэ амалхэмкъэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпээр гъэорышлам, зэраушыхъягъэхъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаухаутыр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъэмкъи
пчагъэр
4314
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 610

Хэутынам узцыкъэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00
Зыщаухаутыр
уахътэр Сыхъатыр 18.00
Хэутынам узцыкъэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор
шхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Мэцлэхъо
С. А.

Пшъэдэхъыж
зыхъырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.